

ELAZIĞ'DA YAZILI VE GÖRSEL BASIN İÇİN STRATEJİK HEDEFLER

Prof. Dr. Asaf Varol¹

ÖZET

Elazığ'da "Mamuratül-Aziz Gazetesi" ilk vilayet gazetesi olarak 1883 yılında yayın hayatına başlamıştır. Bu gazeteyi 1918 yılında "Şark Gazetesi" adıyla yayımlanan gazete takip etmiştir. 1922 yılında "Satvet-i Milliye" adı ile diğer bir gazete daha çıkarılmıştır. Kısa ömürlü olsa da aynı yıl "Yeni Mefkûre" isimli bir gazete daha yayınlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti döneminde ise Elazığ'da yazılı basının 1931 yılında "Turan" ismi ile siyasi bir gazetenin yayın hayatına başladığı görülür. Anadolu basını kategorisindeki Turan Gazetesini; 1953 yılında "Uluova", 1972 yılında "Nurhak", 1986 yılında "Fırat", 1995 yılında "Yeniçağ", 1997'de "Günüşiği", 1998 yılında "El-aziz", daha sonraki yıllarda da "Ayışığı" ve "Yeni Ufuk" isimli gazeteler takip etmiştir. Diğer isimler altında Elazığ'da çıkartılan gazeteler de mevcuttur.

Türkiye'de uydu yayıncılığının başlaması ile ulusal ve yerel bağlamda görsel yayınlar çoğalmıştır. Görsel yayıncılıkta Fırat Üniversitesi Televizyonu 1991 yılında yayın hayatına başlayan Türkiye'de ilk yerel üniversite televizyonu olmuştur. Müteakip yıllarda Elazığ'da yerel ve ulusal düzeyde yayın yapan televizyon şirketleri açılmış ve halen biri uydu üzerinden olmak üzere toplamda dört televizyon yayını yapılmaktadır. Elazığ'da radyo yayınlarını sürdüren yerel ve ulusal kanallar bulunmaktadır.

İnternet'in yaygınlaşması ile yazılı ve görsel medya kavramlarının ara kesitleri de ortaya çıkmıştır. Bugün yazılı basının önemli bir bölümü aynı zamanda İnternet üzerinde de okuyucularına ulaştırılmaktadır. Aynı durum İnternet üzerinden yayın yapan televizyon ve radyolar için de geçerlidir.

Yazılı ve görsel basın; toplumların kültürel geçmişlerinin ve yaşam tarzlarının olumlu ya da olumsuz değişmesinde ve gelişmesinde etkin rol oynayabilmektedir. Teknolojinin medya alanında sunduğu imkânların sonucu olarak, toplumlar arasında kültürel etkileşim olabilmekte, bireylerin gelenek ve görenekleri farklılaşabilmektedir.

Bu bildiri tarihsel gelişim süreci içerisinde Elazığ'da yazılı ve görsel basının genel bir analizi yapılacak, medya unsurlarının toplum davranışları üzerindeki etkileri örneklerle verilecek, Cumhuriyetimizin kuruluşunun yüzüncü yılı olan 2023 yılında Elazığ'daki yazılı ve görsel medyanın hedeflerinin ne olması gerektiği konusunda stratejik yapılanma konuları ele alınacak ve sonuçta Elazığ medyasının geleceği üzerine bazı öneriler sunulacaktır.

Anahtar sözcükler: Yazılı ve görsel basın, İnternet, Televizyon, Yerel medya

STRATEGIC TARGETS FOR PRINTED AND VISUAL MEDIA IN ELAZIĞ

ABSTRACT

"Mamuratül-Aziz Newspaper" was published as a first provincial newspaper in 1883 in Elazığ. This newspaper was followed by a newspaper titled "Şark Newspaper" in 1918. In 1922, another newspaper called "Satvet-i Milliye" was published. In the same year "Yeni Mefkûre" newspaper was released but it didn't last longer. After the establishment of Turkish Republic, a political newspaper titled "Turan" has begun to publish in 1931. "Turan" newspaper can be categorized as an Anatolian press and was followed by the newspapers called "Uluova" in 1953, by "Nurhak" in 1972, by "Fırat" in 1986, by "Yeniçağ" in 1995, by "Günüşiği" in 1997, and by "El-aziz" in 1998, respectively. Later two more local newspapers titled "Ayışığı" and "Yeni Ufuk" have been released. There are also some other newspapers which have been printed in different names.

Thanks to the beginning of satellite broadcasting in Turkey, the numbers of local and national broadcasters have increased. Fırat University television, the first local university television in Turkey, has begun to release its programs since 1991. In the following years other local and national television companies were founded. Currently there is a total of four television stations, while one of them broadcasts its programs via satellite, the others broadcast via local transmission antennas. There are some local and national radio stations in Elazığ, too.

¹ Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, varol.asaf@gmail.com

Printed and visual media concepts are changeable and there are intersections between media tools because of prevalence of the Internet. For example, the printed newspapers are also released on the Internet. In the same manner there are television and radio broadcastings on the Internet.

Printed and visual media can play positively and negatively roles in changing the cultural background and lifestyle of the people. As a result of the facilities that are offered by the technology in the field of media, there are cultural influences between society and customs, and traditions of the individuals can become varied.

In this paper, a general analysis will be shared about the printed and visual media in Elazığ in terms of historical development. Examples will be given about the influences of the media on person's behaviors. Strategic settlement topics about the goals of printed and visual media in the year of 2023 will be discussed and finally some suggestions about the future of the Elazığ's media will be shared.

Keywords: Printed and visual media, Internet, Television, local media

1. CUMHURİYET DÖNEMİ ÖNCESİ ELAZIĞ'DA YAYIMLANAN BAZI GAZETELER

Doğu ve Güney Doğu Anadolu Bölgelerinde yer alan İl'ler arasında bir kıyaslama yapılırsa, Elazığ İl'inin basına geçişinin daha erken tarihlere dayandığı görülür. Doğu'da hiçbir ilde henüz gazete çıkmazken, Elazığ İl'i basına öncülük etmiş, ilk basımevi 1866 yılında Müzlezzade Efendi tarafından kurulmuş ve ilk olarak "Kaside-i Bür'e" ile Ömer Naimi Efendi'nin "Manzume-i Naimiye" adlı eserler basılmıştır (MARED, 2014).

1.1. Mamuratül-Aziz Gazetesi

Elazığ'da yayımlanan ilk gazete Mamuratül-Aziz Gazetesi olup 5 Ekim 1883 tarihinde yayın hayatına başlamış ve 1914 yılında yayınlarına son vermiştir.

1.2. Şark Gazetesi

1918 yılında "Şark Gazetesi" yayınlanmaya başlanmış ancak, bu gazetenin de ömrü 4 yıl sürmüştür (Kurtbaş, Doğan, Göker, 2009, S. 10).

1.3. Satvet-i Milliye Gazetesi

24 Şubat 1922 tarihinde Elazığ'da Satvet-i Milliye Gazetesi yayın hayatına başlamıştır. Bu gazete milli mücadeleyi destekleyen yazılar yayımlamıştır (Kurtbaş, Doğan, Göker, 2009, S. 10). Bu gazetenin bir özelliği de karikatürlere yer vermesidir. Karikatürler Macarzade Hakkı Efendi tarafından çizilmiştir. Gazetenin ömrü kısa olmuştur ve ancak 39 sayı çıkarabilmiştir (MARED, 2014).

1.4. Yeni Mefkûre Gazetesi

1922 yılında Vali Hilmi Bey döneminde "Yeni Mefkûre" Gazetesi yayınlanmaya başlamış ancak, bu gazete de 30 sayı yayımlanabilmiştir (MARED, 2014).

Cumhuriyet dönemi öncesi Elazığ'da çıkarılan gazete sayısı dördür. En uzun yayımlanan gazete bu dönemde Mamuratül-Aziz Gazetesi olmuştur.

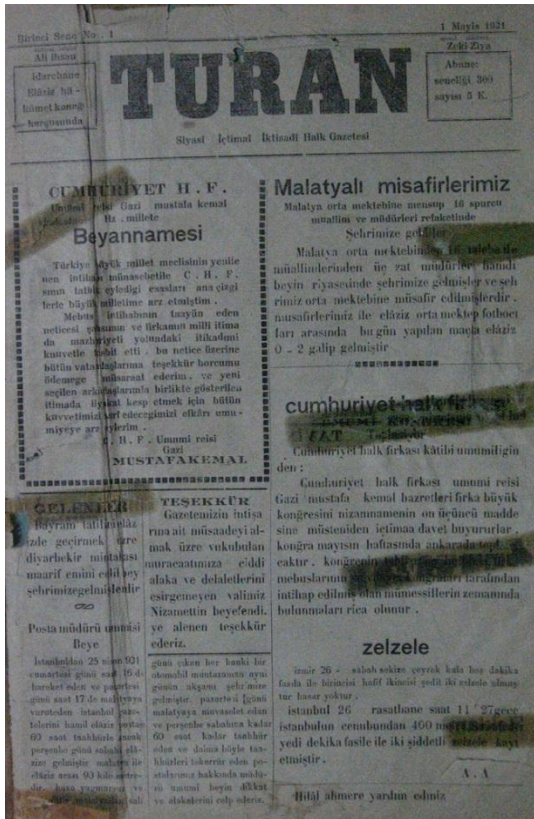
2. CUMHURİYET DÖNEMİNDE ELAZIĞ'DA YAYIMLANAN BAZI GAZETELER

2.1. Turan Gazetesi

Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulduktan sonra Elazığ İl'inde yayımlanan ilk gazete olma kimliğine sahip olan Turan Gazetesi hala yayın hayatını sürdürerek, istikrarlı bir gelişme sergilemiştir. İhsan Turan tarafından çıkarılan "Turan Gazetesi" ilk yıllarda haftanın belli günleri yayımlanma yerine, rastgele günlerde çıkarıldığı görülmektedir.

Bugüne kadar Turan Gazetesinin ilk yayımlandığı tarih tüm kayıtlara 1 Mayıs 1930 olarak geçmiştir. Ancak yapılan araştırma sonrasında bu tarihin yanlış kayıtlara geçtiği ve asıl yayımlandığı ilk tarihin 1 Mayıs 1931 olduğu saptanmıştır. Resim 1'de görüldüğü gibi Gazetenin sol üst köşesinde "Birinci Sene No. 1" ifadesi yazılıdır. Tek yaprak olarak çıkarılan ilk gazetenin ön sayfasında "Teşekkür, Gazetemizin intişarına ait müsaadeyi almak üzere vukubulan müracaatımıza ciddi alaka ve delaletlerini esirgemeyen valimiz Nizamettin beyefendiye alenen teşekkür ederiz" ifadeleri, gazetenin ilk sayısının 1 Mayıs 1931 tarihinde çıkarıldığını onaylamaktadır.

Elazığ'ın ilk ve Türkiye'nin de yerel yayımlanan ilk gazeteleri içerisinde yer alan Turan Gazetesi, günümüzde hem basılı hem de İnternet üzerinden yayınlanmaktadır. Halen Birlik Medya Basın Yayın Ltd. Şti. çatısı altında yayınlarını sürdürmektedir.

Resim 1. 1 Mayıs 1931 tarihli Turan Gazetesi

2.2. Uluova Gazetesi

“Turan Gazetesinden sonra Elazığ’da yayın hayatına başlayan gazete Uluova Gazetesidir. 25 Ocak 1953 tarihinde yayın hayatına başlayan Gazete Muhsin Parlar ve Şevket Çeçen tarafından kurulmuştur. Muhsin Parlar’ın ölümünden sonra M. Turgut Parlar gazetenin sahipliğini, Aydın Meral yayın işleri sorumluluğunu, Mehmet Topal ve N. Çetin Kurtoğlu da yazı işleri müdürlüğü ve köşe yazarlığını yürütmüştür (MARED, 2014). Yayınlarını 1953 yılından beri aralıksız sürdüren Uluova Gazetesi günümüzde hem basılı hem de İnternet ortamında Birlik Medya Basın Yayın Ltd. Şti. kapsamında yayınlanmaktadır.

2.3. Nurhak Gazetesi

Nurhak Güler tarafından kurulan Nurhak Gazetesi yayın hayatına 31 Temmuz 1972 tarihinde başlamıştır. 1982 yılında Ahmet Kaya, Şerif Kaya, H. Behçet Susmaz, Recep Alyamaç ve İbrahim Kara tarafından satın alınmıştır (MARED, 2014). Birlik Medya Basın Yayın Ltd. Şti. bünyesinde çıkarılan gazetenin çevrimiçi yayınlanan sürümü de bulunmaktadır.

2.4. Fırat Gazetesi

Kemal Ergun ASLAN tarafından kurulan ve 4 Ağustos 1986 tarihinde yayın hayatına başlayan Fırat Gazetesi, Nurhak Gazetesinden sonra Elazığ’da çıkarılan diğer bir yerel gazetedir (MARED, 2014). Fırat Gazetesi de Birlik Medya Basın Yayın Ltd. Şti. bünyesinde yayınlanmakta ve gazetenin çevrimiçi yayınlanan sürümü vardır.

2.5. Yeniçağ Gazetesi

24.03.1995 tarihinde kurulan Yeniçağ Gazetesi o dönemlerde haftalık olarak çıkmaya başlamıştır. Sahibi Yunus Çelik’tir. Şeref Tan bu gazetede başyazarlık yapmıştır. Yeniçağ, Birlik Medya Basın Yayın Ltd. Şti. kapsamında basılı gazete çıkartmakta ve aynı zamanda çevrimiçi yayınlanmaktadır.

2.6. Elazığ Birlik Haber Gazetesi

İl’de yayınlarını sürdüren birkaç yerel gazetenin bir araya gelmesi ile kurmuş oldukları Birlik Medya Basın Yayın Ltd. Şti.’ne bağlı olarak yayın yapmaktadır. Turan, Uluova, Nurhak, Fırat ve Yeniçağ Gazeteleri Birlik Medya Basın Yayın Ltd. Şti. bünyesinde toplanmıştır. Gazeteler aynı matbaada basılmaktadır. Birlik Medya Basın Yayın Ltd. Şti.’ne bağlı faaliyetlerini sürdüren gazetelerin çevrimiçi nüshalarında da aynı format kullanılmaktadır.

2.7. Günışığı Gazetesi

İş adamı İbrahim Taşel’in imtiyaz sahibi olduğu Günışığı Gazetesi, 27 Ekim 1997 tarihinde yayın hayatına başlamıştır. Günlük yayımlanan Günışığı Gazetesi ilk yıllarda Elazığ’da en fazla köşe yazarı barındıran bir gazete olmuştur. Yayınlanmaya başladığı tarihten beri Yazı İşleri Müdürlüğünü Murat Kuşçubaşı ve Genel Yayın Yönetmenliğini de Bedrettin Keleştimur’un yaptığı gazetede, Vedat Yetik halen editör olarak görevini sürdürmektedir. 2 Mayıs 2000 tarihinden beri Günışığı Gazetesinde Prof. Dr. Asaf Varol kesintisiz her hafta köşe yazıları yazmaktadır. Elazığ’da çevrim içi de yayımlanan ilk yerel gazeteler arasında yer almıştır.

2.8. El-aziz Gazetesi

Zeki Geçkil'in imtiyaz sahibi olduğu El-aziz Gazetesi ilk olarak 03.07.1998 tarihinde yayınlanmaya başlamıştır. Gazete basılı ve çevrimiçi yayınlanmaktadır.

2.9. Ayışığı Gazetesi

A. Feyzi Özer ve Mehtap Özer'in imtiyaz sahibi olduğu gazete, 2003 yılında yayın hayatına başlamıştır. Gazetenin 13 Nisan 2013 tarihinden sonraki basılı nüshalarının ilk sayfalarının pdf'lerine çevrimiçi ulaşılabilir.

2.10. Elaziz.net

2000-2004 yılları arasında sadece çevrimiçi yayın yapan Elaziz.net; 2000 yılı Mayıs ayında çalışmalarına başladığında, Elazığ'da web üzerinden tanıtım amaçlı Elazığ Valiliği ve Fırat Üniversitesi web sayfaları bulunmakta idi. O dönemlerde Elazığ'da web üzerinden yapılan bazı özel siteler bulunmakla birlikte, içerikleri doyurucu değildi. Elazığ'ı tanıtmak ve yerel haberleri duyurmak amacıyla yayına başlayan Elaziz.net sitesi, basılı çıkarılan farklı gazetelerden bazı köşe yazarlarının yazılarını da kendi web sayfasında yayınlamıştır. 2004 yılı sonlarına doğru artık sayfasını yenilememiş ancak, yazarların köşe yazılarına halen ulaşılabilir. Bu yayının Genel Koordinatörlüğünü Ali Aslan yapmıştır.

2.11. Elazığ Günebakış Gazetesi

15 Ocak 2007 tarihinde yayın hayatına başlayan Günebakış Gazetesinin Yazı İşleri Müdürlüğünü Yeşim Kübranur Doğan yapmaktadır. Basılı ve çevrimiçi yayınları mevcuttur.

2.12. Yeni Ufuk Gazetesi

İmtiyaz sahibi M. Nafiz Koca, 1 Nisan 1996 yılında on beş günde bir yayımlanan "Merhaba Elazığ Gazetesi" ile sesini duyurmaya başlamıştır. Bu gazete Koca'nın vatani görevini ifa etmek için Elazığ'dan ayrılmasıyla 1999 tarihinde yayın hayatına son vermiştir.

07 Kasım 2003 tarihinde Yeni Ufuk ismiyle yeniden ve haftalık periyodlarla yayın hayatına merhaba diyen gazete, olayların üzerine kararlılıkla gitmesi ve şehirde ilk kez büyük bir kaçak elektrik olayını deşifre etmesi üzerine çeşitli baskılara maruz kalmıştır. Gazetede ücretsiz yayınlanan Yeşilkart vb. zayi ilanlarından dolayı, fatura kesilmediği için vergi cezasına çaptırılan gazete, yayın hayatına bir süre ara vermek zorunda kalmıştır. Gazete 25 Mayıs 2007 tarihinde bu kez de günlük olarak yayın hayatına ikinci kez aynı isimle merhaba demiştir.

Bir yıl boyunca aralıksız ve büyük sıkıntılarla çıkan gazete, yerel yöneticilerin neşriyatı yapan matbaaya dolaylı olarak kurduğu baskılar üzerine yeniden kapanmak zorunda kalmış ve 30 Mayıs 2008 tarihinde kapanan gazete, 18 Mayıs 2009 tarihinde isminin başına Elazığ ibaresini ekleyerek "Yeniden Yeni Ufuklara Doğru" sloganıyla bir kez daha Elazığ Basın kervanındaki yerini almıştır.

İki kez yayınına ara vermek zorunda bırakılan, 10 yıl içerisinde Haber Merkezi birkaç kez basılarak çalışanları darp edilen ve hakkında açılan onlarca mahkemeye rağmen Yeni Ufuk Gazetesi çizgisinden ödün vermemiş, yerel gazetelerde pek rastlanılmayan bir tutum sergileyerek kamu kurum, kuruluş ve özel sektördeki işletmelerle ilgili usulsüzlüklerin üzerine cesaretle giderek dikkatleri üzerine çekmiştir.

Hem basılı hem de çevrimiçi yayınlanan gazete sert çıkışları ile Elazığ'ın gündemini değiştiren haberler yapmasıyla tanınmaktadır. Elazığ Basın ve Medya Cemiyeti Derneğinin de kuruculuğunu gerçekleştiren M. Nafiz Koca, 2014 yılında "10 Ocak Dünya Çalışan Gazetecileri Günü" münasebetiyle gerçekleştirdiği organizasyonda, hiçbir siyasi ayrıma gitmeksizin farklı görüşlerdeki kişileri bir araya getirmesi ile şehirde bir ilkin gerçekleşmesini sağlamıştır.

Sert yazıları yüzünden Elazığ'da yayınlanmakta olan gazeteler aleyhine açılan dava sayısında ilk sıraya oturmuştur. 2013 yılında DHA'nın (Doğan Haber Ajansı) yapmış olduğu habere göre Yeni Ufuk Gazetesi ve yazarları, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da hakkında en çok dava açılan gazetedir.

2.13. Elazığ Hâkimiyet Gazetesi

İmtiyaz sahipliğini Erdoğan Kara'nın yaptığı Elazığ Hâkimiyet Gazetesi, ilk olarak 15 Aralık 2010 tarihinde yayınlanmıştır. Elazığ Günebakış Gazetesinin ortak kuruluşu olan Elazığ Hâkimiyet Gazetesinin Yazı İşleri Müdürlüğünü Erol Kara yapmaktadır.

Elazığ'da günlük, haftalık, 15 günlük ve aylık yayınlanmakta olan gazetelerin listesi Tablo 1'de verilmiştir (Elazığ Valiliği Web Sitesi, 2014). Tablo 1 incelendiğinde, Elazığ'da yerel basın bağlamında faaliyet gösteren gazetelerin çokluğu dikkati çekmektedir. Ancak, bunlar içerisinde yer alan bazı medya kuruluşlarının yeterince aktif olmadıkları bilinmektedir.

Tablo 1: Elazığ'da yayınlanmakta olan gazeteler (Elazığ Valiliği Web Sitesi, 2014)

GAZETENİN İSMİ	FAKS NO	TELEFON NO	E-MAIL ADRESİ	SAHİBİ	A D R E S İ
GÜNLÜK					
TURAN GAZETESİ	0424 2388121	0424 2384322	http://www.turangazetesi.com/iletisim.aspx	Murat TURAN	Yeni Mah. Şair Rahmi Sok. No: 4/1 ELAZIĞ
ULUOVA GAZETESİ	0424 2384255	0424 2121751	birlikmedya23@gmail.com	Aydın MERAL	Nailbey Mah. Yeşildere Sok. No:21/C ELAZIĞ
NURHAK GAZETESİ		0424 2334711	http://www.nurhagazetesi.com/iletisim.aspx	Niyazi Rıdvan KAYA	Vali fahribey Cad. No:12 22. ler İşhanı Kat:3 Daire:88 ELAZIĞ
FIRAT GAZETESİ	0424 2374800	0424 2374800	http://www.firatgazete.com/iletisim.aspx	Kemal Ergun ASLAN	İcadiye Mah. Yakup Şevki Cad. No:15/B ELAZIĞ
YENİ ÇAĞ GAZETESİ	0424 2386667	0424 2380883	http://www.yenicaggazete.com/iletisim.aspx	Yunus CELİK	Yeni Mh.Şehit Özcan Kırmızıgül Sk.No:3 ELAZIĞ
GÜNEBAKİŞ GAZETESİ	0424 2383073	0424 2383073	muratkuscubasi@mynet.com	İbrahim TAŞEL	İzzetşamah. HacıTevfik sok. Güntenler işmrk.No:12
ELAZIĞ BİRLİK HABER GAZETESİ	0424 2368641	0424 2121751	birlikmedya23@gmail.com	Murat TURAN	Yeni Mah. Muammer Çorbacıoğlu Sk. No: 25/1 ELAZIĞ

GAZETENİN İSMİ	FAKS NO	TELEFON NO	E-MAIL ADRESİ	SAHİBİ	A DRESİ
GÜNEBAKİŞ GAZETESİ		0424 2332899	http://bakishaber.com/iletisim/	Yeşim Kübra DOĞAN	İzzetpaşa Mah. Kazım Bayar Cad. No: 10 ELAZIĞ
YENİ UFUK GAZETESİ	0424 2338353	0424 2338353	kocakalem4@hotmail.com	M. Nafiz KOCA	İcadiye Mah. Balakgazi Cad. No: 16 Kat:5
HAKİMİYET GAZETESİ	0424 2334936	0424 2377222	elazighakimiyet@gmail.com	Erdoğan KARA	İzzetpaşa Mah. Kazım Bayar Cad. No: 10/5
AYIŞIĞI GAZETESİ		0424 2125624	ayisigigazetesi@mynet.com	M. Feyzi ÖZER/ Mehtap ÖZER	İcadiye Mah. Yakup Şevki Cad. No: 3/B ELAZIĞ
HAFTALIK					
EL-AZİZ GAZETESİ		0424 2380131	www.el-aziz.com	Zeki GEÇKİL	Hürriyet Cad. Elazığ Tic. Merk. . No: 5/18 ELAZIĞ
ELAZIĞ STAR HABER		0424 2360246	haber@elazigstarhaber.com	Harun GÜRTÜRK	Yeni Mah. Mimar Faruk Cad. Zafer Apt. No: 5 Kat:2 ELAZIĞ
SON BASKI	0424 2121716	0424 2121716	elazigsonbaski.com	Nurettin KAYA	Malatya Yolu 8.Km No:15 ELAZIĞ
KARAKOÇAN		0424 711 3742	ilcehaber@hotmail.com	Nursel ŞENGEZER	fatih cad. No: 12/C KARAKOÇAN
GAZETE ELAZIĞ		0424 2121732	bilgi@gazeteelazig.com	Mahmut ASLAN	Nailbey Mah. Gazi cad. No:53 Kat: 2
NET HABER	0424 2122220	0424 2122220	elazignethaber@hotmail.com	Metin BAKIRCI	Yeni Mah. Gazi Cad. Yüce İşhanı No: 36 Kat: 2/204
SON NOKTA		0424 2340353	sonnokta_2011@hotmail.com	Muammer KÖKÇÜ	Gazi Cad. Zırhloğlu pasajı Kat: 1 No: 69 ELAZIĞ
15 GÜNLÜK					
MODERN ELAZIĞ GAZETESİ		0424 2362488	modernelazig@hotmail.com	Bülent BEZMİŞ	Çarşı Mah. Yukarı Dikiciler Sok.No: 20 Kat: 2 ELAZIĞ
SECTOR GAZETESİ		0424 2340540	sectorgazetesi@hotmail.com	Atik YILMAZ	İcadiye Mah. Serin Sok. No: 4/A ELAZIĞ
KEBAN GAZETESİ		0424 5712035	kebangazetesi@mynet.com	Pir Hasan DOĞAN	Kallar mah. Cumhuriyet Meydanı No: 12/D KEBAN
AYLIK					
HABER KENT GAZETESİ		0424 2375047	haberkent23@gmail.com	Efraim GÜNDEM	Gazi cad. pasajı No: 4 Kat: Z/3 ELAZIĞ
ELAZIĞ TİCARET GAZETESİ		0424 2183500	elazigtso@elazigtso.org.tr	Ali ŞEKERDAĞ	Elazığ Ticret ve Sanayi Odası Başkanlığı ELAZIĞ
EKONOMİ		0424 2338032	www.ekoanadolu.com	Adem YILDIZ	Gazi Cad. Elliler İşhanı Kat: 4 No: 132 ELAZIĞ

3. ELAZIĞ'DA TELEVİZYON YAYINLARI

1991 Yılı öncesinde Türkiye'de televizyon yayınları sadece TRT'nin tekelinde idi. O dönemde yurt dışından uydu yayını üzerinden televizyon ve radyo yayınlarının yapılmasını düzenleyen bir mevzuat da mevcut değildi. Star televizyonunun uydu üzerinden 1991 Yılında yurt dışından Türkiye'ye yönelik yayın yapmasıyla ülkede görsel ve işitsel medya bağlamında önemli gelişmeler yaşanmıştır.

3.1. Fırat Televizyon Yayınları

25 Mart 1991 tarihinde Prof. Dr. Asaf Varol'un projelendirdiği ve birkaç öğretim elemanını da projeye dâhil ederek hazırladığı "**Uydu Antenin Mikrobilgisayarla Yönlendirilmesi ve Yayın Aktarımı**" başlıklı projeyi Fırat Üniversitesi Araştırma Fonu'na sunarak yerel televizyon yayın çalışmaları yürütülmüştür (FÜNAF-56 numaralı Proje). Fırat Televizyonunun kurulması sağlayan bu proje başarı ile tamamlanmış ve yerel yayınlar resmi olarak 2 Ekim 1992 yılında başlatılmıştır. Fırat Televizyonu Elazığ'da yayın yapan ilk yerel televizyondur. Türkiye'deki üniversiteler arasında da ilk yerel yayın yapan üniversite televizyonu unvanına sahiptir (Varol & Kunç, 1993; Varol, 2003).

Fırat Televizyonu yayına başladığı yılda özel radyo ve televizyonların yayınlarını düzenleyen bir mevzuat bulunmamaktaydı. O yıllarda birçok ilde radyo ve televizyon istasyonları herhangi bir mevzuattan yoksun kurulmuştur. Rastgele devreye alınan özel radyo ve televizyonlar, görsel ve işitsel bağlamda birçok sorunları da beraberinde getirmiştir. Mahalli televizyonların başlıca sorunları; maddi, donanımsal eksiklikler, televizyon ulusal frekans planının gerçekleştirilememesi, kalifiye eleman ve mekân eksikliği olarak belirlenmiştir (Varol, 1997).

3.2. EL-TV Televizyonu (Kanal-E Televizyonu)

Fırat Televizyonu yayına başladıktan bir süre sonra Yadigar Çortay EL-TV adıyla yerel bir televizyonu Elazığ'da yayına sokmuştur. Bu televizyon istikrarlı bir gidişat sergileyemediği için önce Fuat Koç, daha sonra da İşadamı Nihat Demirbağ tarafından satın alınmıştır. 1994 yılı sonlarında bu kez de Turan Medya Gurubunca Eşref ve Murat Turan kardeşler tarafından satın alınmıştır. Televizyonun adı Kanal-E olarak değiştirilmiştir. Normal yayınların 1995 yılında başlayan Kanal-E, Elazığ merkez ve bazı ilçelerden seyredilebilmektedir. İlk yıllarda canlı haber program ağırlıklı yayınlar yapmıştır. Bu televizyona Prof. Dr. Yasemin Açık bilahare ortak olmuştur. Kanal-E televizyonunun %75 hissesi Prof. Dr. Yasemin Açık'a ve %25 hissesi ise Eşref Turan'a aittir.

3.3. Kanal 23 Televizyonu

1994 yılı başlarında test yayınlarına başlamıştır. Kanal 23, 1995 Şubat ayından itibaren normal yayınlarına geçmiş Elazığ'ın diğer yerel yayın yapan bir televizyon kanalıdır. Doruk Medya Anonim Şirketi bünyesinde yer alan Kanal 23 televizyonu Yönetim Kurulu Başkanlığını İbrahim Taşel yapmıştır. Ortakları İbrahim Taşel & Kevser Taşel (Hisse %39+%16), Murat Varol (Hisse %20), Prof. Dr. Yasemin Açık (Hisse %20) ve Mustafa Bilbay (Hisse %5)'dir. Televizyon yayınları İnternet üzerinden de seyredilebilmektedir. Kasım 2014 ayında uydu üzerinden yayınlarına başlamak için çalışmalar yoğun bir biçimde sürdürülmektedir.

3.4. Kanal 9 Televizyonu (Kanal Fırat Televizyonu)

Uydu üzerinden yayın yapan Kanal 9'un kurucusu aynı zamanda Yeniçağ Gazetesi imtiyaz sahibi Yunus Çelik'tir. İlk dönemlerinde 2 saatte bir haber yayınlıyordu. 2013 yılında Prof. Dr. Yasemin Açık tarafından satın alınan Kanal 9'un adı da Kanal Fırat olarak değiştirilmiştir. Elazığ'ın Türksat uydusu üzerinden yayın yapan televizyonudur.

4. RADYO YAYINLARI

Elazığ'da yerel bağlamda yayın yapan radyolar bulunmaktadır (Elazığ Valiliği Web Sitesi, 2014). Radyoların adları ve yayın yaptıkları frekanslar aşağıda verilmiştir.

Tablo 2: Elazığ Yerel Radyoları

Sıra	Radyo Adı	İlçe	Frekans
1	Ezgi Radyo	Merkez	88.0
2	FM 23	Merkez	88.8 ve 93.5
3	Radyo Fırat (Fırat Üniversitesi)	Merkez	89.2
4	Radyo E	Merkez	90.2
5	Radyo 2000	Merkez	90.8
6	Radyo Hazar	Merkez	92.0
7	Elazığ Mavi Radyo-Elazığ Alem Radyo	Merkez	95.4
8	Radyo Kulüp	Merkez	96.0
9	ERT FM	Merkez	96.8
10	Işık FM	Kovancılar	97.3
11	Yağmur FM	Merkez	99.0
12	Hit FM	Merkez	99.9
13	Elazığ Polis Radyosu	Merkez	104.0

Ulusal yayın yapan ve Elazığ'dan dinlenen radyoların adları ve frekansları aşağıda Tablo 3'de verilmiştir (Radyobul.net, 2014)

Tablo 3: Elazığ'da yayın yapan ulusal radyolar

	Burç FM	99.4	Burç FM
	Dünya Radyo	100.5	Dünya Radyo
	Kırık Plaklar	-	Kırık Plaklar
	Meltem FM	98.5	Meltem FM
	Moral FM	105.0	Moral FM
	NTV Radyo	98	NTV Radyo
	Polis Radyosu	104.0	Polis Radyosu
	TGRT FM	91.5	TGRT FM
	TRT 1 FM	94.8	TRT 1 FM
	TRT 3 FM	89.6	TRT 3 FM
	TRT 4 FM	102.7	TRT 4 FM

5. MEDYA YAYINLARININ TOPLUMSAL ETKİLERİ

Medya dördüncü kuvvet olarak tanımlanmaktadır. Çünkü televizyon, radyo, gazete, sosyal medya (Internet) araçları toplum üzerinde büyük etkiler doğurabilmekte, kargaşa ortamları yaratabilmekte, ayaklanmaların, ihtilallerin yapılmasına vesile olabilmektedir. İletişim teknolojilerinin karasal bir sınırı bulunmamaktadır. Bir ülkede bazı sitelere erişim yasaklansa bile, istendiği takdirde kolayca yasaklanmış sitelere erişim mümkün olabilmektedir. Örnek olarak Türkiye’de bir dönem Youtube ve Twitter yasaklanmasına rağmen, dileyenler bu sitelere erişebilmişlerdir. Dolayısıyla görsel ve işitsel medya sınır tanımayan araçlar olarak hayatın bir parçası olmuşlardır.

Özellikle Arap Baharı ile birlikte sosyal medyanın toplum üzerindeki etkileri ve demokrasiyi yayma potansiyeline ilişkin görüşler farklı boyutlara ulaşmıştır. Toplumu ayaklandırmak için kullanılan sosyal medya yüzünden, halk sokaklara indirilebilmiş, bazı ülkelerde yönetimler değiştirilebilmiştir. Medyada yayımlanan asılsız haberler yüzünden birçok kişi mağdur olabilmiş, şeref ve hasiyetleri ayaklar altına alınabilmiş hatta intihar edenler dahi olmuştur. Medyanın sebep olduğu birkaç olay aşağıda verilmiştir.

5.1. Güneş Gazetesinde Prof. Dr. Asaf Varol Aleyhine Yazılan Köşe Yazısı

5 Eylül 1997 tarihinde Güneş Gazetesinin “Alo Güneş” isimli köşesinde Fehim Yener “Fırat Üniversitesi Rektörü Vatandaş Soruyor” başlığı altında Prof. Dr. Asaf Varol aleyhine asılsız ve iftira içeren bir köşe yazısı yayımlanmıştı. Bu köşe yazısı Elazığ’da haftalık yayımlanan Yeniçağ Gazetesinde “Haftaya Bakış” köşesinde de yorumsuz tekrarlanmıştı. Yeniçağ Gazetesi muhtemelen Basın ile ilgili mevzuatı yeterince bilmediği için; başka gazeteden alıntı yapılsa bile hakaret içeren bir yazıyı yayınladığında suç işleneceğinden bihaberdi. Prof. Dr. Asaf Varol her iki gazeteye tazminat davaları açmış ve davaları kazanmıştır (Elazığ 2. Asliye Hukuk Mahkemesi, Esas no: 1198/53, Karar no: 1998/474). Bu olay Elazığ yerel medya bağlamında açılan tazminat davası olarak ilk örnektir. Daha öncesinde Elazığ’daki yerel gazetelere karşı açılan tazminat davaları ile karşılaşılmamıştır.

5.2. Fırat Televizyonu Hakkında Çıkarılan Çirkin ve Asılsız Haber

20.12.1992 günü akşamı Kanal 6 Televizyonunda Ahmet Alkan ve Neşe Düzel’in sunduğu “Bizim Konuk” programının konuğu Emine Şenlikoğlu idi. Program esnasında Kanal 6’nın Londra’daki merkezinde meydana gelen bir arıza nedeni ile yayında kısa süreli bir kesilme meydana gelmişti. Fırat TV’yi yıpratmak isteyen EL-TV; Londra’da meydana gelen arızayı Fırat TV yapmış diye duyurmuştu. Bu olayla Fırat Televizyonunun hiçbir ilgisi yoktu. 21 Aralık 1992 Tarihli Milliyet Gazetesi bu olayı aşağıdaki biçimde açıklamıştı (Varol, 2003).

“Kanal 6’da dün ekrana gelen Ahmet Alkan ve Neşe Düzel’in sunduğu Bizim Koltuk tartışmalara yol açtı. Radikal İslam görüşleri savunan “mektup” dergisi yazarlarından Emine Şenlikoğlu’nun konuk olduğu programın yayın akışı içinde kesilmesi, gazeteleri telefonla arayan bazı izleyiciler tarafından, -İslami harekete kasıtlı davranış- olarak yorumlandı. Kısa süre sonra yayının yeniden devam etmesi ve Şenlikoğlu’nun Atatürk’e karşı ağır suçlamaları üzerine, bu kez çok sayıda izleyiciden -Atatürk’e dil uzatan zihniyeti televizyona çıkarmamak gerekir- yolunda sert tepkiler gelmişti. Kesintinin nedenini Kanal 6 teknik yetkilileri, yedi dakikalık aranın Londra’da bir merkezde yaşanan bir arızadan kaynaklandığını belirterek -kesinlikle bir kasıt yok ancak, link hattı bulunmadığı için

5.5. İnan Yeşil Devrimi

2009 yılında seçimlerden sonra İnan'da yaşanan "Yeşil Devrim", tüm dünyada YouTube, Facebook ve Twitter kanalıyla yakından takip edilmiştir (Türk, 2014).

5.6. Arap Baharı

Arap baharı denilen eylemler Tunus'ta Muhammed Buazizi'nin kendini yakması ile alevlenen olaylardır. Bu olay sosyal medya devrimi olarak tarihteki yerini almıştır. Siyasi yozlaşma, ifade özgürlüğünün olmaması, enflasyonunun önünün alınamaması, işsizlik, ülkede hüküm süren usulsüzlükler, kötü yaşam koşulları vb. olaylar, Tunus'taki hareketlerin başlamasının nedenleridir (Türk, 2014).

Arnavutluk ve Mısır'da da benzer olaylar yaşanmıştır. Bu olayların patlak verdiği ülkelerin o dönemdeki hükümet yöneticilerinin medya üzerinde yoğun bir baskısı olduğu görülür. Farklı ülkelerdeki toplumlar Facebook ve Twitter gibi sosyal ağlar üzerinde propaganda yaparak, yönetimleri şiddetle eleştirmiş ve sosyal medya etrafında insanların örgütlenmesi sağlanmıştır (Türk, 2014).

Tunus'taki olaylarda belirli bir siyasi görüş etrafında birleşme yerine sosyal medya etrafında bir örgütlenme ağır basmıştır. Ülkedeki işsizlik, yoksulların sayısının hızla artış göstermesi, hükümette yaşanan yolsuzluklar ve protestolar, örgütlenme nedenlerinin başında gelmiştir. Sosyal ağlar üzerinden yapılan çağrılar sonrasında halk sokağa dökülmeye davet edilmiştir. Gösteri günü olarak da resmi tatil ilan edilen Polis Günü seçilmiştir. Muhalifler tarafından Zeynel Abidin Bin Ali ve Hüsnü Mübarek'in yönetimine son verilmiştir. Arap Baharı, sosyal medyanın yarattığı olaylar olarak adlandırılmıştır. Sosyal ağların; dolayısıyla medyanın vatandaşları kısa sürede nasıl sokağa dökülebileceği ve hükümetlere karşı devrim yapılmasına neden olabileceği, örnekleri olarak tarihe geçmiştir (Türk, 2014).

5.7. Londra İsyancıları

Mark Duggan isimli gencin 2011 yazında Londra'da öldürülmesi sonucunda ülkede isyanlar başlamıştır. Bu isyanların yayılmasında da gene sosyal medya çok etkili olmuştur. Farklı dinlere ve uyruklara mensup toplumların bir araya gelerek gösterilere katılması, etnik tabana dayanmayan bir hareket olmuştur (Türk, 2014).

5.8. Gezi Parkı Olayları

27 Mayıs 2013 tarihinde Gezi Parkı'nın Asker Ocağı Caddesine bakan duvarın küçük bir bölümünün gece yıkılması ve 5 ağacın da yerinden sökülmesi gerekçe gösterilerek başlatılan olaylardır. Yıkıma karşı kurulan Taksim Dayanışma Gurubu üyeleri, iş makinalarının çalışmalarını engellenmiş ve bir gurup çadır kurarak nöbet tutmaya başlamıştır. Sosyal medyada bu haberin yayılması sonrasında gösteriler çoğalmış bazı milletvekilleri, sanatçılar ve tanınmış kişiler gösterilere destek vermişlerdir. Eylemler yayılarak diğer illerde de sıçramıştır. Gezi olayların tırmanmasında medyanın rolü büyük olmuştur (Türk, 2014).

5.9. Türkiye'de Sosyal Medyada Yayınlanan Ses Kasetlerinin Sebep Olduğu Olaylar

Türkiye'de 2013 yılı rüşvet skandalı ya da 17 Aralık soruşturması olarak ortaya çıkan olaylarda, sosyal medyanın ülkelerin gündemini ne kadar hızlı değiştirebileceği, kargaşa

atmosferi yaratabileceği ve hatta toplumu nasıl kutuplara bölebileceğini göstermiştir. Twitter ile Youtube'da Türkiye'deki hükümet mensuplarının bazıları ya da yakınları ile ilgili yayımlanan gizli kaydedildiği iddia edilen ses kasetleri, siber ortamın ne kadar etkili sonuçlar doğurabileceğini bir kez daha ortaya koymuştur. Tapelerin montaj olup olmadığı konusunda kamuoyu ikiye bölünmüş ve insanlar hangi haberlerin doğru ya da yalan olduğu konularında büyük tereddütler yaşamışlardır (Varol, 2014).

5.10. Kobani Eylemleri

IŞİD (Irak Şam İslam Devleti) lideri İbrahim Avvad İbrahim Ali El Bedri olup Ebu Bekir El Bağdadi olarak tanınan eski Irak İslam Üniversitesi öğretim elemanıdır. IŞİD terör örgütünün oluşumu Amerika Birleşik Devletlerinin 2003 yılında Irak'ı işgal etmesi ile başladı. İbrahim Avvad İbrahim Ali El Bedri küçük gerilla gurupları oluşturarak Saddam Hüseyin'in safında yer aldı. Savaşta Amerika Birleşik Devletleri ordusuna esir düştü ve Ebu Bekir El Bağdadi cezaevinde İslamcı militanlarla IŞİD örgütünü kurdu. Hapishanelerden bırakılan militanları kendi örgütüne katarak Irak ve ABD ordularına karşı terörist saldırıları düzenledi. IŞİD'in asıl amacı bugünkü Irak, Suriye, Lübnan, Ürdün, Filistin ve İsrail'in toprakları üzerinde, şeriatla yönetilen bir ülke kurmaktır (Anamur Expres, 2014).

IŞİD sosyal medyayı propaganda aracı olarak kullanmıştır. Özellikle ABD'li gazeteciler James Foley ve Steven Sotloff'un ardından İskoç yardım görevlisi David Haines'in de başını kesip Youtube'ta yayınlanmasının ardından, tüm dünyanın dikkatleri bu terör örgütüne dönmüştür.

IŞİD'in işgal ettiği alanları genişletmesinin bir sonucu olarak Suriye'den Türkiye'ye binlerce sığınmacı geldi. Kobani'de şiddetli çatışmalar yaşanmaya başladı. Türkiye'de Said Nursi'nin başlattığı isyan sonrasında kaçan Kürtlerin sığınma merkezi haline dönüşen Kobani, 1979 yılında Abdullah Öcalan'ın da giderek Kürt hareketini örgütlediği yerdir.

Kobani Suriye'deki Kürtlerin örgüte en çok bağlı olduğu yerlerin başında gelmektedir. Zaten Kobani'nin bu Kürdî niteliğinden dolayı kent Suriye rejimince Ayn al-Arab (Arap Pınarı) olarak adlandırılmıştır (BBC, 2014).

PKK hareketi tarihi açısından Kobani'nin önemi büyüktür. Bu nedenle PKK yöneticileri Kobani'nin IŞİD güçlerinin eline geçmesi durumunda, Türkiye'de sürdürülen barış sürecinin sona erebileceği tehdidinde bulunmaktadır. HDP (Halkların Demokratik Partisi) eş başkanı Selahattin Demirtaş'ın çağrısı üzerine sokaklara çıkan militanlar Türkiye'nin birçok İl'inde Kobani için gösteriler başlattı. Bu olaylarda medya gene önemli rol oynadı. Sosyal medyada dalga dalga yayılan provokatif söylemler sonucu sokaklara düşen gençler etrafta terör estirdi ve toplamda 41 kişinin ölümüne neden oldular. Bazı illerde sokağa çıkma yasağı uygulandı. Sosyal medyada yayımlanan görüntüler yüzünden olaylar alevlendirildi ve Türkiye adım adım iç savaşa sürüklenmeye çalışıldı.

6. GÖRSEL VE YAZILI YEREL MEDYANIN HEDEFLERİ

Yayımlanmakta olan gazetelerin, televizyonların ve radyo yayınlarının hedefleri incelendiğinde, bazı yerel görsel ve yazılı basının siyasi bir görüşün ve düşüncenin yayılması için kurulduğu görülür. Bu tür basın organlarının finansmanın da belirli bir cemaat ya da topluluk tarafından karşılandığı durumlar söz konusu olabilmektedir.

Seçim öncesinde faaliyet gösteren bir kısım medyanın ömürlerinin kısa olduğu, özellikle de seçim öncesinde alelacele devreye sokulan bazı web sitelerinin seçim sonrasında yayınlarını hemen durdukları durumlar göz önüne alındığında, asıl amacın medyayı politik bir görüşün ve o görüşün temsil ettiği adayların seçilmesine katkı sağlamak için yapıldığı görülür.

Toplum içerisinde bir statü kazanmak, kentte protokol içerisinde kendisine bir yer bulmak, basın gücünü kullanarak maddi çıkarlar sağlamak amacıyla kurulabilen medya unsurlarına da rastlamak mümkündür. Bu guruba giren medya unsurlarının bir kısmı nemalandığı kurum ve kuruluşa hak etmedikleri bir biçimde övgüler yağdırabilmekte, taraflı yayınlar yapabilmektedir. Kaygan bir zeminde yayın yapan bu tür yayın organları, genelde güçlüden yana bir tutum sergileyebilmektedir. Bu guruba giren medya için ilkeli bir yayın anlayışı söz konusu değildir. Temsil ettikleri politik görüşlerini de nemalanmaları oranında sık sık değiştirebilirler.

Toplumun haber alma özgürlüğüne destek sağlamak, kentin sosyo-ekonomik kalkınması yararına haber ve programlar yapmak, basın yayın etik kurallarını göz önünde bulundurarak ilkeli yayınlar sürdürmek amacıyla kurulan medya kuruluşları da mevcuttur. Genelde bu guruba giren yayın organlarının sayısı azdır. Bu tür yayın organları, toplumun menfaatleri için her türlü yanlışlıkları ortaya koyabilmektedir. Doğru bildiklerini çekinmeden ortaya koyan bu tür yayın organları şayet yeterli maddi güçleri yoksa bir süre sonra kamu kurum ve kuruluşlarına karşı sürdürdükleri mücadelede mağlup olabilmektedir. Menfaatleri engellenen bazı bireyler bu tür yayın organlarını ortadan kaldırabilmek için yasadışı yollara ve şiddete başvurabilmektedir.

Medya kuruluşları güç birliği yaparak haklarını korumak amacıyla kurdukları cemiyetler altında faaliyetler göstermektedirler. Bazı illerde medya kuruluşları arasındaki çekişmeler sonrasında, birden fazla cemiyetlerin kurulabildiği görülmektedir. Bir İl'de birden fazla cemiyetin faaliyet göstermesi, kamu, özel kurum ve kuruluşlarının tercih ettikleri bir durum olarak karşımıza çıkabilmektedir. Bunun sonucu olarak medya kuruluşları iki veya daha fazla guruba bölündüğü için kendi içlerinde mücadeleye girebilmekte ve taraflı yayınlar yapılabilmektedir.

7. YEREL MEDYANIN BAŞLICA SORUNLARI

7.1. Maddi Sorunlar

Yerel medyaya hizmet veren şirketlerin en büyük sorunu maddi yetersizlikleridir. Aldıkları sınırlı reklamlar ile geçimlerini sürdürmeye çalışan yerel medya sahipleri çalışanlarının maaşlarını vermede zorlanmaktadırlar.

Yerel yayınlanan gazetelerin en önemli gelir kaynaklarını yayımladıkları ilanlar teşkil etmektedir. Ancak, sadece resmi ilanlardan elde edilen gelirler, çarkı döndürmeye yetmemektedir.

Yerel basılı gazetelerin satışından gelir elde etmek oldukça güçtür. Yerel gazetelerin gazete satışından elde ettikleri gelirler çok düşük düzeydedir. Hatta genelde basılı gazetenin maliyetleri dahi karşılanamamaktadır. Kaldı ki yerel gazetelerin hemen hepsi aynı zamanda çevrimiçi de yayınladığı için, yerel haberler Internet üzerinden takip edilebilmektedir.

Yerel televizyonda çalışan kameraman, teknik personel, sunucu, program yapımcıları vb. görevleri üstlenenlerin bir kısmının bu faaliyetleri gönüllü yaptıkları bilinmektedir. Bu yüzden de görsel yayıncılık profesyonelce yürütülememektedir. Örneğin sunuculuk yapan bir kısım radyo ve televizyon spikerlerin Türkçeyi düzgün kullanamadıkları görülmektedir. Özellikle spor programlarını yürüten bazı sunucuların diksiyon bozuklukları dikkati çekmektedir.

7.2. Alt Yapı ve Donanım Yetersizliği

Elazığ'da yayınlarını sürdüren bazı gazetelerin alt yapılarının yeterli olmadığı görülmektedir. Ekonomik olması için Elazığ'da Birlik Medya Basın Yayın Ltd. Şti. kurulmuş ve bu kuruluşa ait gazeteler baskılarını aynı matbaada gerçekleştirmektedir. Hatta bu birliğe dâhil gazetelerin web sayfaları da genelde tekdüze olup aralarında bariz bir farklılık görülmemektedir. Bu Birliğe bağlı gazetelerin önemli bir bölümünde, haberlerin noktasından virgülüne kadar aynı olması bir dezavantaj olarak karşımıza çıkmaktadır. Bir haberin içeriğinin değiştirilmeden Birliğe bağlı tüm gazetelerde tıpatıp yayınlanmış olması, gazetelerin ayrı ayrı takip edilmesini engellemektedir.

Radyo vericilerin bazılarının çıkış güçleri yetersizdir. Şehrin sadece belirli kesimlerinden dinlenebilmekte ya da bazı radyolar filtre yetersizlikleri yüzünden yayınları enterfere olabilmektedir.

Elazığ'da faaliyet gösteren televizyon şirketlerinin alt yapı eksiklikleri incelendiğinde, mekân darlığının ilk sırada yer aldığı söylenebilir. Özellikle şehrin bazı bölgelerinde yerel yayın yapan televizyon yayınları karlamalı seyredilebilmektedir. Yerel televizyonlar Harput'ta Özel Mustafa Sabuncu İlköğretim Okulu yanında konuşlandırılan vericiler üzerinden yayın yapmaktadır. Stüdyolardan linkler üzerinden gönderilen sinyaller, Harput'taki vericiler üzerinden dağıtılmaktadır.

Televizyon şirketlerinin bir kısmı yeterli donanıma sahip değil ya da eski cihaz ve aletleri kullanmaktadır. Örneğin Fırat Üniversitesi Televizyonu sayısal yayın gerçekleştirme bağlamında önemli donanım eksiklikleri bulunmaktadır.

7.3. Kalifiye Eleman Eksikliği

Yerel medyada görev yapan personelin bir bölümü yeterli bir mesleki eğitim almadığı görülmektedir. Örneğin yayın formatı, görüntü kalitesi, yayın ilkeleri bağlamında büyük eksiklikler gözlenebilmektedir. Kameramanlar genellikle konuşan kişiyi anında odaklamak yerine, diğer bir kişide takılı kalabilmektedir. Çoğu kez kamera geçiş hamleleri ekranlara yansıyabilmektedir. Bu durum da görüntü kirliliğine sebep olmaktadır. Bazı program sunucuların işledikleri konuya hâkim olamamaları yüzünden programlar ilgi ile izlenmemektedir.

7.4. İnternet Ortamında yayımlanan Yerel Medyanın Zamanında Güncellenmemesi

Elazığ'da yayımlanan görsel, işitsel ve basılı medyanın genelde İnternet üzerinden yayınları da söz konusudur. Örneğin Elazığ'da yayın yapan dört televizyon aynı zamanda İnternet üzerinden de seyredilebilmektedir. Keza bazı radyolar da çevrimiçi dinlenebilmektedir. Yerel gazetelerin hemen hepsinin İnternet üzerinden yayımlanan sürümleri mevcuttur. Ancak, İnternet üzerinden yayımlanan bazı yerel gazetelerin içeriği zamanında güncellenmemektedir.

Bazı gazetelerin web tasarımlarının ve içerdiği bilgilerin aynı olması, okuyucuyu o tür sayfaları ziyaret etmede isteksizliğe sevk edebilmektedir.

7.5. Haberlerin Aynı Formatta Verilmesi Sorunu

Yerele televizyonlarda verilen haberlerin önemli bir bölümü aynı sırada ve aynı metinler okunarak sunulmaktadır. Bu durum bir farkındalık oluşturmamakta ve bir kanaldan diğer kanala geçildiğinde, aynı görüntü ve haber metni ile karşılaşmış olmak, hoşnutsuzluk yaratmaktadır.

7.6. Aile Fertlerinin Gazetelerde Sigortalı Çalıştırılmaları Sorunu

Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair 195 Sayılı Kanun Uyarınca Yayınlanacak İlan ve Reklâmlar ile Bunları Yayınlayacak Mevkûter Hakkında Genel Kurul Kararının 20 inci maddesinde “*Gazeteler, gazete yayınından beklenen amacı gerçekleştirebilecek sayıda kadro ve bu kadrolarda, fikir işçilerine ilişkin çalışma ve sosyal güvenlik mevzuatına uygun olarak kendileri ile yazılı sözleşmeler yapıp tam gün ve tam ay üzerinden ücretleri ödenen, sigorta primleri ile vergilerinin tahakkukları yaptırılmış fiilen çalışan fikir işçileri bulundurmak zorundadır*” hükmü yer almaktadır. Yerel gazetelerin bir bölümü çıkarttığı gazetelerde sigortalı çalıştırdıkları kişileri eşleri, evlatları veya akrabaları arasından göstermektedir. Bu tasarruf bilinerek yapılmaktadır. Kamu ilanı almak için yerel gazeteler bu tür bir formül türeterek hem yakınlarını sigortalı yapmış olmakta hem de ilan alabilmenin şartını sağlamaktadır.

8. STRATEJİK HEDEFLER VE ÖNERİLER

Valilik ildeki resmi kurumlara ait ilanları belirli bir sıra ile yerel gazetelere dağıtarak, pastadan eşit yararlanmalarını sağlamaya çalışmaktadır. Ancak, ilanların gelirlerinin düşük olduğu bilinmektedir. Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete'nin 16 Ağustos 2014 tarihli sayısında yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu tebliğe göre Kamu İhale Kurumu yayınladığı bir tebliğ ile Kamu Hastaneleri Birliği'nin ilanları için yapılacağı birden fazla yerde de yayınlanabilmesinin yolunu açmıştır. Bu değişiklikten yerel gazeteler de yararlanabilecektir (Basın İlan Kurumu, 2014).

Yerel medyanın alt yapı eksikliklerinin giderilmesi için kendilerine düşük faiz ile kredi verilmesi sağlanmalıdır. Yayın sistemlerinin geliştirilmesi için yerel medya çeşitli Avrupa Birliği ve DPT projeleri ile desteklenmelidir.

Kalifiye eleman eksikliklerinin giderilmesi için mevcut çalışanlara hizmetiçi eğitimler düzenlenmelidir. Özellikle DPT, Avrupa Birliği Projeleri kapsamında bu tür faaliyetler sürdürülebilir. İl'de faaliyet gösteren özel ve resmi kuruluşlar hizmetiçi eğitimlere katkı sağlamalıdır. Örneğin, Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi diksiyon kursları düzenleyebilir, medya alanında kullanılan görsel tasarım konularında eğitimleri üstlenebilir.

Teknoloji Fakültesi Elektrik-Elektronik, Yazılım Mühendisliği bölümleri kamera kullanımı ve bilgisayarda iletişim alanında kullanılabilen yazılımların öğretimine katkı sağlayabilir. Medya kuruluşları Fırat Televizyonu ve dolayısıyla Fırat Üniversitesinin ilgili bölümleri ile birlikte sempozyum, kongre vb. etkinlikler düzenleyebilir. İletişim Fakültesi öğrencilerinin yerel medyada staj yapabilmeleri için karşılıklı protokoller yapılabilir. Teknoloji Fakültesinin ilgili bölümleri işyeri eğitimlerini medya şirketlerinde tamamlayabilir.

Türkiye’de yerel basının gelişmesini, basın ilke ve kurallarına uygun yayınlar yapmalarını sağlamak için yasal bir düzenlemeye gidilerek şirket bazında iletişim fakültesi mezunu istihdam etmeleri zorunluluğu getirilmelidir.

İnternet üzerinden yayımlanan yerel gazetelerin içeriğinin güncellenmesi süratle yapılmalı ve her gazete haber formatını farklılaştırmalıdır. Yerel televizyonlara kamu kurum ve kuruluşlarından hazır gönderilen haberler üzerinden medya editörü gerekli düzenlemeyi yapmalı ve haberleri cazip hale dönüştürülmelidir. Kendilerine hazır gönderilen haberlerin değiştirilmeden sunulması, haber yayıncılığı kalitesini düşürmektedir. Haber yayıncılığı için kalemi güçlü editörlerden istifade edilmelidir. Bu da iletişim fakültesi mezunlarının istihdam edilmesi ile sağlanabilir.

Yerel Gazetelerde aile fertlerini sigortalayarak çalışan gibi gösteren ancak, gerçekte söz konusu bu kişileri çalıştırmayan gazete sahipleri sıkı takibe alınmalı ve bu tür hüllerin önüne geçilmelidir.

KAYNAKLAR

Anamur Ekspres, 2014, <http://www.anamurekspres.com/gundem/irak-sam-islam-devleti-isid-nedir-isid-kimdir-isid-katliami-h5572.html>, Erişme Tarihi: 08.10.2014

Basın İlan Kurumu, 2014, <http://www.bik.gov.tr/basina-yeni-kaynak-mujdesi-haberi-73967/>, Erişme Tarihi: 08.10.2014

BBC Türkçe, 2014, http://www.bbc.co.uk/turkce/ozeldosyalar/2014/10/141001_kobani_baris_surec, Erişme tarihi: 08.10.2014

Elazığ Yerel Radyolar, 2014, <http://www.canliradyo.web.tr/sehirler/556-elaz%C4%B1%C4%9F-radyolar%C4%B1.html>, Erişme tarihi: 06.10.2014

Elazığ Valiliği Web Sitesi, 2014, http://www.elazig.gov.tr/default_B0.aspx?content=399, Erişme Tarihi: 05.10.2014

FÜNAF-56 nolu Proje, 1993, Uydu Antenin Mikrobilgisayarla Yönlendirilmesi ve Yayın Aktarımı Projesi Raporu, Fırat Üniversitesi, Fırat Üniversitesi Araştırma Fonu.

Kurtbaş, İ., Doğan, A., Göker, D., 2009, Yerel Medya Sorunsalları ve Sektör Çalışanlarının Sorunlara Bakışları “Elazığ İli Örneği”, Erciyes Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Akademia Dergisi, Cilt 1, Sayı 2, p. 10

MARED, 2014, Marmara Elazıglılar Derneği Web Sayfası, http://www.mared.gen.tr/haber_detay.asp?haberID=2815, Erişim Tarihi: 01.10.2014

Radyobul.net, 2014, <http://www.radyobul.net/elazig-radyo-frekanslari.html>, Erişme tarihi: 06.10.2014

Türk, D., G., 2014, Demokrasinin Dördüncü Kuvveti Yeni Medya Teknolojileri, <http://inet-tr.org.tr/inetconf18/bildiri/25.pdf>, Erişme Tarihi: 07.10.2014

Varol, A., Kunç, Ş., 1993, Fırat Televizyonu Yayın Sistemi, Fırat Üniversitesi, Fen ve Mühendislik Bilimleri Dergisi, Cilt:5, Sayı:1, 1993, S:118-131

Varol, A., 1997, Televizyonla Uzaktan Eğitim ve Mahalli Radyo ve Televizyon Kuruluşlarının Sıkıntıları, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi VI, 1997, S: 145-157

Varol, A., 2003, Düünden Bugüne Fırat Televizyonu, Fırat Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dekanlığı Yayınları. Yayın yılı 2003, Yayın No: 1

Varol, A., 2014, Sosyal Medyada Yayımlanan Tapelerin Toplumsal Etkileri, III. Uluslararası İletişim Sempozyumu Stratejik İletişim Yönetimi 2014, Haziran 5-7, 2014, Bişkek, Kırgızistan